

Darányi miniszterelnök kedden nyilatkozik a szélsőséges agitációról

Budapest, január 25. Nagy napja lesz holnap a magyar belpolitikának. Holnap déli 12 órakor Darányi Kálmán miniszterelnök a kormánypart érkeztén nyilatkozik mindazokról a függő kérdésekről, amelyeknek elintézetlensége komoly veszedelemmel fenyegeti a kormányzás nyugalmát és eredményességét, holnap délután pedig újból összeül a képviselőház, ami ugyancsak hozzá fog járulni a politikai kibontakozás tempójának siettetéséhez.

Darányi miniszterelnök tegnap magához kérte Kozma belügyminisztert, akivel két óra hosszat tanácskozott.

Ennek a tanácskozásnak az eredményéről Kozma belügyminiszter a következőket jelentette ki:

— A szélsőséges agitáció megszüntetésére irányuló kívánságokkal kapcsolatban kijelenthetem, hogy a kormány az ország békéjének és nyugalmát minden körülmények között biztosítja.

Az izgató röpiratok, röpcédulák és plakátok ügyében nyomozás van folyamatban.

A rendőrség illetékes ügyosztálya Hetényi Imre főkapitány-helyettes vezetésével a legerélyesebben nyomoz ebben az ügyben.

Darányi miniszterelnök holnap már részletesebben nyilatkozik az országszerte folyó szélsőséges agitációról, amely nemesak az ország rendjét és nyugalmát, hanem a kormánypart többségét is veszélyezteti. Vannak választókerületek, amelyekben céltudatos megszervezettséggel dolgozik a szélsőséges propaganda, amelynek ele gyakran az illető kerület kormánypartii képviselője ellen irányul s ami még jellemzőbb a helyzetre:

ezt a szélsőséges propagandát több helyütt a NEP-hez igen közelálló tényezők irányítják.

Ebből a szempontból különösen figyelemreméltóak azok a súlyos ellentétek, amelyek a sárospataki választókerületben keletkeztek Rácz Kálmán kormánypartii képviselő és vitéz Fáy István zemp-léni főispán között.

Rácz Kálmánt nagy többséggel választották meg annak idején képviselőnek, de hamarosan megmozdult vele szemben egy magát fajvédőnek nevező csoport, amely együttműködött Maron Béla volt főtábornok szélsőséges híveivel és a MOVE helyi szervezeteivel. Rácz képviselőt zsidóbarátnak kiáltották ki.

A kerület közönségének túlnyo-

mó többsége a legélesebben elítéli a moveista fajvédő elemek állandó békélenkedését és izgatását s ennek a megütközésüknek és felháborodásuknak akarták tegnap is tanujelét adni, amikor Olaszliszván bankettet és nagygyűlést rendeztek Rácz Kálmán megérkezése alkalmából. »Le a tejesekkel és a szeszekkel!« — hangoztak el a banketten és a nagygyűlésen is minduntalan a felkiáltások és így tüntettek Rácz Kálmán ellenfelei, a marionisták, a moveisták s Asbáth Aladár NEP-elnök gárdája ellen.

A kerület közönsége

egységesen jelentették be tiltá-

kozásukat a szélsőséges elemek rendbontása és uszítása ellen

s tekintettel arra, hogy hasonló jelenségek mutatkoznak más választókerületekben is, egész bizonyosságra vehető, hogy mindezek a visszasságok nem maradnak megszabtam politikai következmények nélkül.

A sárospataki kerület nyugalmának és békéjének feldúlása ügyében ezidőszerint három helyről is folyik a vizsgálat, egyfelől a belügyminisztériumban, másfelől Darányi miniszterelnök, végül a kormánypart vezetésége részéről.

Az illetékes tényezők megviz-

sgálják az ország más vidékeiről beérkezett panaszokat is és Darányi Kálmán miniszterelnök már holnap abban a helyzetben lesz, hogy a kormánypart déli érkeztén teljes részletességgel nyilatkozzék az országszerte folyó szélsőséges agitációról és kifejtve ezzel kapcsolatos állásfoglalását.

A Debreceni Független Újság már régebben megírta, hogy

hasonló jelenségek mutatkoznak a szélsőséges izgatás terén Hajdú vármegyében is.

sőt itt annál érdekesebb a helyzet, mert nemcsak egyes NEP-vezetők támogatják többé-kevésbé nyíltan a nyilas mozgalmat, hanem olyan NEP-párti képviselő is akad a megyében, aki rokonszenvével ajándékozta meg ezt a szélsőséges irányzatot. Remélni kell, hogy a közbéke és nyugalom érdekében a kormány rajta lesz, hogy ezt a veszedelemes izgatást megfékezze.

Átadták az olasz és német választ a spanyol benemavatkozásra vonatkozó angol kérdésekre

Róma, január 25. Január 11-én az angol kormány a spanyol polgárháború külföldi önkénteseire vonatkozóan kérdést intézett a francia, orosz, portugál, olasz és német kormányokhoz.

Az előbbi három kormány már régebben válaszolt, az olasz kormánynak erre vonatkozó jegyzékét pedig ma délelőtt a németekével egyidejűleg juttatta el Ciano gróf külügyminiszter az angol nagykövetségnek.

A jegyzék rövidebb, mint az első, január 7-iki volt. A szokásos visszajelentés után három fontos megállapítást tartalmaz:

1. Az olasz kormány örömmel veszi tudomásul, hogy a külföldi önkéntesek spanyolországi beszélingözésének megakadályozására a londoni benemavatkozási bizottságnak sikerült megfelelő módozatokat találnia.

Olaszország a maga részéről kész az összes megkívánt ellenőrzési módszereket alkalmazni, amint erre vonatkozólag általános megegyezés történt.

2. A légi ellenőrzésre és több részletkérdésre vonatkozóan az angol javaslatot még tanulmányozzák, néhány napon belül azonban ezekre is választolni fognak.

3. Aggodalomra ad okot, hogy a már Spanyolországban levő önkéntesek eltávolítására vonatkozó olasz javaslattal kapcsolatban még nem történt semmi.

Hírek terjedtek el arról, hogy a valenciai kormány csapatainak sorában harcoló idegen önkénteseket naturalizáltatta. Ezek tehát most már spanyoloknak számítanak. Ez azonban nem lehet akadálya annak, hogy Spanyolországból eltávolítsák az idegen önkénteseket. Ez a körülmény is mutatja, hogy a szembenálló felek egyike mekkora jelentőséget tulajdonít a soraikban harcoló önkéntes csapatoknak.

A jegyzék végén az olasz kormány elismerését fejezi ki az angol kormány ama intézkedéseiről, amelyekkel begátolja, hogy angolok a spanyol polgárháború önkénteseinek sorában harcoljanak.

Az olasz jegyzékből csak annyit lehet megállapítani, hogy az a január 7-énél

még konciliánsabb és mindenben nyitva hagyja a tárgyalási lehetőségek ajtaját.

Római külföldi diplomáciai körök megítélése szerint a rövid jegyzék megszületése azért tartott közel két hétig, mert az olasz és német kormányok kezdetben nem voltak teljesen egy nézetben, sem a tartalom, sem a hangot illetően.

A németek mind a kettőt jóval erélyesebben szerették volna megfogalmazni

és csak hosszas közvetlen tárgyalások után sikerült az olasz álláspontot — elsősorban Göring és Mussolini tárgyalásain kialakult egyöntetűség következtében — elfogadtatni.

Egyesek tudni vélik, hogy Mussolini és Göring között az első találkozás után még számos nemzetközi kérdésre vonatkozóan nem volt olyan teljes összhang, mint azt a hivatalos kommunikék mondják. A szombati megbeszélések után azonban sikerült a különben sem nagyfontosságú véleménykülönbségeket kiküszöbölni.

Az itteni diplomáciai körök véleménye szerint Göringnek Berchtesgadenben kitűnő fogadtatásban lesz része és Hitler bizonyára méltányolni fogja, hogy legbelső bizalmasának sikerült az olasz-német viszonyt az 1933-as nivóra helyezni.

Általában azt hiszik, hogy a római tárgyalások bővebb ismertetését Hitlernek tartják fenn,

aki néhány nap múlva esedékes beszédében az olasz-német viszonyról bőven foglalkozva emlékezik majd meg a porosz miniszterelnök római útjának eredményeiről.

Hendaye, január 25. Franco tábornok flottája a biscayai partok mentén rendkívül hatásos blokádot hajtott végre a spanyol népfrentkormány kezén levő kikötők ellen.

Felfegyverkezett kis halászgöcsök, motoros csónakok és naszádok segítségével áttörhetetlen láncot alkottak a francia határtól Gijónig, úgy hogy a baszk hatóságok utasították az illetékes hivatalo-

Kérjen minden üzletben Klein Géza-féle jóízű kenyeret.

Telefon: 28-34.

kat, hogy ne állítsanak ki többé utazási engedélyeket Bilbaóból Franciaországba.

Ez volt az oka annak is, hogy az angol torpedónaszádok, amelyek Bilbaóból menekülő polgári lakosokat akartak elszállítani, keresztüljutottak ugyan a blokád, de nem vették fel a menekülőket és nélkülük tértek vissza Saint Jean de Luz elé.

Madridból jelentik: A védelmi tanács közleménye szerint a közepeső hatereteken a rossz időjárás hátráltatja a hadműveleteket.

Aranjuez szakaszán — folytatja a közlemény — a kormánycsapatok visszaverték a nemzetiek támadását. Madrid környékén csak kisebb esztározások voltak. A nemzetiek tűzérsege bombázta a fővárost.

Páris, január 25. Blum miniszterelnök vasárnap Lyonban nagyjelentőségű külpolitikai beszédet mondott. A beszéd főleg a franciánemet közzeledés kérdésével foglalkozott. Általános tetszésnyilvánítások közepette fejtegette Blum, hogy Franciaország hű marad a Népszövetséghez és ennek alapelveihez.

Hajlandó Németország gazdasági nehézségeinek enyhítéséről tárgyalásokat kezdeni, de gazdasági egyezmény megkötését politikai feltételektől teszi függővé.

A francia biztonság kérdését nem hajlandó különváltatni az európai béke kérdéstől.

A francia-német probléma szoros összefüggésben áll az európai problémával és így a gazdasági megsegítés is a politikai problémákkal és a béke általános megszervezésével.

Berlin, január 25. A német kormány ma délben juttatta el az itteni angol nagykövethoz az önkéntesek kérdésében Németországhoz intézett angol jegyzékre adott választ. A német jegyzék szövege és szelleme azonos az ugyancsak ma átnyújtott olasz jegyzékkel.

GYÁSZROVAT

Király Jenő ny. miniszteri számtanácsos, a Böszörményi úti Olvasókör elnöke elhunyt. Temetése 26-án délután fél 4 órakor a Köztemető II-A. terméből. Emlékét megőrizték.

Frémer Erzsébet klinikai ápolónő temetése kedden délután félhárom órakor lesz az egyetemi ravatalozóteremből a Köztemetőbe. A temetést Csurka »Kegyelet« temetkezési vállalat rendezi, Degenfeld tér 2. szám.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon kedves rokonainknak, barátainknak, a megboldogult tanítómestere, munkaadói és jó szomszédainknak, kik megboldogult férjem, gyermekünk, testvérünk temetésén megjelentek, fogadják hálás köszönetünket. A Gaál-család.

Id. polgár Csáky István gazdálkodó 77 éves korában meghalt. Temetése január 26-án délután fél 2 órakor lesz a Köztemetőben a református egyház szertartása szerint.

Özvegy Rolkó Lajosné, született Berkó Mária 69 éves korában meghalt. Temetése 26-án délután 3 órakor lesz a Köztemetőben a római katolikus egyház szertartása szerint.

Szibériai hideg Debrecenben

Hétfőn hajnalban dermesztő hideg szállta meg Debrecen. Az egész országban mélyen a fagypontra alá süllyedt a hőmérséklet, a rekordot azonban Debrecen tartotta — 25 fokkal. A légnyomás is szokatlan magas volt az éjjel: 796 milliméter. A rendkívül nagy hideg az 1929-iki hidegre hasonlít — mondták a Meteorológiai Intézetben kérdésünkre —, bár a mostani hideg nem érte el az 1929. évi, amikor —30 fokot is mérünk. Átmenetileg enyhülni fog az idő, a hideg eszökkenése azonban egyelőre nem számíthatunk, legalább

is állandó jellegű enyhülésről szó sincs. Még néhány hétig fog tartani, amíg ez a hideg lényegesen enyhül.

Hazánkban a Sopron-Baja vonaltól délnyugatra havazik, de az eddigi jelentések szerint a lehullott h. 2 mm-nél több vizet nem adott. A hőmérséklet napközben —7-9 foknál magasabbra nem emelkedett.

Jóslás: Élénk keleti, délkeleti szél a Dunántúlon hófúvás. Havazás főleg a nyugati és déli megyékben, a hideg tovább tart.

Rákóczy Imre dr. lett a sajtófőnök

Budapest, január 25. Darányi miniszterelnök dr. Rákóczy Imre miniszteri tanácsost, a m. kir. miniszterelnökség sajtóosztályának vezetésével a mai napon megbízta.

Láncei és rákóczi Rákóczy Imre dr. miniszterelnökségi miniszteri tanácsos született 1893-ban, ág. hitvallású evangélikus, nő, a bölcsészettudományok doktora. Emléklapos tűzérőhadnagy. Tanulmányait a kolozsvári tudományegyetemen végezte, a bölcsészeti, később a jog- és államtudományi karon. 1914 őszén hadbavonult. — Közlegényként ment ki a hateretere, a világháborút különböző hateretereken végigküzdötte és viészérgéért többszörösen kitüntették. Az összeomlás után Erdélyben a román csapatok bevonulásáig a Ludmann tűzérőrezdes vezetésével alakult ellenforradalmi tisztí zászlóalj tagja volt. A román megszállás első idejében az idegen impérium berendezkedéséig 1919-ben tudományos munkásságot folytatott, majd az elnémított erdélyi irodalom életrekelésén fáradozott és az egyetlen kritikai lapnak, az »Erdélyi Szemlének« szerkesztője volt. Ugyanakkor élénk publicisztikai tevékenységet fejtett ki politikai téren a magyar nemzeti ellenállás érdekében, ami miatt 1919 telén a román hadbíróóság felség-

sértési perbe fogta. Magyarországra menekült, itt 1920-ban a régi erdélyi közéleti vezetőkkel alakult Erdélyi Magyar Székely Szövetség főtitkárává választották. Budapesten politikai lapot indított, az 1928. évi erdélyi Unió védelmére s az általa szerkesztett »Kelet-Magyarország« lett hivatalos orgánuma (1920-22) a számkivetett erdélyi magyarságnak s székelységnek. 1922-ben került a miniszterelnökségre, ahol a Bethlen. kormány alatt előbb mint sajtó-előadó, majd 1923-tól a vidéki osztály vezetője, 1928 óta pedig a sajtóosztály vezetőjének állandó helyetteseként működött és ezt a beosztását, mint a sajtóosztály adminisztratív ügyeinek vezetője, mond a gróf Károlyi, mind pedig Gömbös Gyula, majd a Darányi-kormány alatt is megtartotta. — 1931-ben a kormányzó elismerésével tüntette ki, 1932-ben »A kormányzat szempontjai és jogalkotó tevékenysége az állami élet feladatának megoldásában« címen politikai tanulmányt írt, amelyben ismereti az akkori kormány működését. 1933 óta miniszteri tanácsos. A sajtóosztály vezetője kinevezett miniszterelnökségi tisztviselő, aki jelenlegi hivatali rangját fokozatosan érte el az állami szolgálatban.

A Kálvinisták Temp'omegyesületének programját mindenki felekezeti különbség nélkül támogathatja

— mondotta Makláró Károly püspök

Közel félszázados szünet után rendezte meg ismét teastjét a Kálvinisták Temp'omegyesülete, hétfőn délután a Kollégium dísztermében. Az előkelő közönség teljesen megtöltötte a termet.

A közének után dr. Farkas Pál lelkes mondott imát, majd az egyesület titkára, Siposs Imre lelkes üdvözölte Makláró Károly püspököt, aki első ízben jelent meg a Temp'omegyesületben püspökké választása óta.

Az üdvözlésre Makláró Károly püspök nagyon komoly gondolatokkal gazdag beszédben válaszolt. Mély meghatottsággal emlékezett meg Baltazár Dezső püspökről és kérte a jelenlevőket, hogy emlékének áldozzanak egy pernyi néma felállással. Ezután az Isten iránti emberi vágyról beszélt emelkedett gondolatokkal.

— A mai modern ember olyan, mint a vak, aki pompás búzatáblák között járkal, de csak a ráomló napfény melegét és a szellőtől reá árasztott virágok illatát ér-

zi — mondotta Makláró püspök. — Milyen nagy esoda lenne, ha szemel felpattannának és látnák a körülöttük levő szépségeket. Ilyen esoda történnék velünk is, ha egyszer megátánnánk és megérezzük, hogy nem is annyira mi vágyakozunk az Isten után, hanem az Isten vágyakozik utánunk. Az Istennek teljes életünket oda kell adnunk, mert nem elég, ha csak vizitelünk az Istennel úgy, hogy egyszer-egyszer elmegyünk a templomba. Csak a szeretet által lehetünk egészen az Istennel. Ennek első feltétele, hogy bízzunk Istenben, mert akit szeretünk, abban bízunk is. Szeretnünk kell Istent, ehhez pedig az szükséges, hogy megismerjük. A szeretet Isten iránt nem más, mint engedelmisség, ami áldozatot és önfeláldozást jelent. Az ismeret, bizalom, engedelmisség és szeretet együttvége nem más, mint a hit. Ez legyen az az út, amelyen Isten a maga igényét mi velünk szemben megtalálja.

Makláró Károly püspök ezután

felhívta a megjelentek figyelmét az egyesület nemes és nagyszerű célkitűzéseire és kérte, hogy támogassák nagy programját.

— A debreceni Kálvinisták Temp'omegyesületének programja olyan fontos általános és olyan minden keresztyén felekezetre kiterjedő lelki program, amelyet mindenki felekezeti különbség nélkül odaadó hűséggel támogathat. Helyet találhat itt minden szív, amely szeretettel van tele. Az emberi szociális munkáért közös felelősséggel tartozunk mindnyájan. Arra kérek mindenkit, csináljon ideális lelki propagandát az egyesület eszméi mellett.

A püspök beszéde után, amelyet nagy megindultsággal hallgatott meg a közönség, felszolgálták a teát.

Kétmillió a spanyol menekültek száma

Genf, január 25. Hétfőn délután rövid zárt ülés után megnyílt a népszövetségi tanács második nyilvános ülése. A zárt ülésen Chile képviselője a Népszövetség kebelében működő különböző emberbaráti bizottságoknak „társadalmi kérdések tanácsadó bizottságává” való átszervezésével kapcsolatban indítványozta, hogy az eddig 15 tagból álló bizottság létszámát felemeljék. Így Magyarországnak is módja nyílt arra, hogy egyben a bizottságban képviseltesse magát.

A nyilvános ülésen a tanács több jelentést tárgyalta s fogadott el.

A napirend utolsó pontja a Spanyolországba küldött népszövetségi egészségügyi bizottság jelentése és a vele kapcsolatos emberiességi kérdések, vagyis a madridi követéséknél menekültekre talált személyek ügye volt. A Spanyolországba küldött egészségügyi bizottság jelentése szerint a spanyolországi lakosság élélemzése és egészségügye a gyakori helyzevaltoztások ellenére is kielégítő. Mégis szükség van arra, hogy a szakértők vezetése mellett a kérdést kielégítőbben rendezzék. A spanyol menekültek száma 2 millióra tehető. Szükség van a menekültek egészségügyének megszervezésére. Madridból még egy milliónál több lakost kellene eltávoztatni. Az ezzel kapcsolatos munkálatokat sürgősen elő kell készíteni.

Tanítók pereskedése

Fried Adolf, a autonóm ortodox elemi iskola igazgatója két évvel ezelőtt összekülönbözött Czeizler Jenő igazgatótanítóval. A veszekedés során Czeizler azt a kijelentést tette, hogy Fried ráoktrojálja akarát a tantesültre és durva, kemény módon bánik tanítótársaival. Egy más alkalommal pedig azt állította Czeizler, hogy Fried igazgató 30 pengőt adatott a segélyalaphól a fia hitoktatójának és amikor a hitoktató ezt a pénzt visszafizette, Fried a 30 pengőt megtartotta magának.

A törvényszék Czeizler Jenőt két rendbeli rágalmazás vétségében mondtotta ki bűnösnek és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását azonban 3 évi próbaidőre felfüggesztette. Az ítéletábla helyberhagyta az ítéletet. Semmisségi panasz folytán a kuria elé került az ügy. A kuria visszaküldte az íratokat az ítéletáblához, amelyet újabb határozat hozatalára utasított.

Az ítéletábla hétfőn tartott újabb tárgyalást az ügyben. Miután a bizonyítás során megállapítást nyert, hogy Fried igazgató valóban kemény, sértő hangon bánik tanítótársaival, csak egy rendbeli rágalmazás vétségében mondtotta ki bűnösnek Czeizlert és 10 pengő pénzbüntetésre ítélte, az ítélet végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztette. A védő semmisségi panaszt jelentett be az ítélet ellen.

Hömpölygő láng-tenger Cincinnatiban a kiáradt Ohión

Felrobbant a Standard Oil legnagyobb finomítója

Newyork, január 25. A közép-amerikai államok árvíz-katasztrófáját borzalmas tüzvész még szörnyűbbé tette.

A Standard Oil legnagyobb olajfinomítója Cincinnati városában az árvíz következtében összedőlt.

Kilenc hatalmas benzintartályt az ár magával ragadott és a tartályból az olaj és benzin a víz felszínére folyt.

Hatalmas árterületet borított el a benzin és olaj.

Nem kevesebb, mint 500 millió liter benzin és olaj úszott a víz felületén, amikor egyszerre csak

a leszakadt magasfeszültségű áramvezeték meggyújtotta az olajat és benzint. Ebben a pillanatban hatalmas robbanás következett be

és a még épen maradt tartályok felrobbantak. A robbanások egymást követték és azok nyomában óriási tűz támadt. A lángok száz méter magasságig csaptak fel. A robbanás következtében a Standard Oil legnagyobb petroleum-finomítója a levegőbe röppült. A látvány, amely az emberek elé tárult, félelmetes volt.

A négy mérföld széles folyamon égett a benzin és veszedelemesen közelgett a lángoló ár a város felé.

Közben a lángok elpusztították a rádióállomást is, amely a város lakossága számára közvetítette az ársújtató területről a híreket.

A környék valamennyi tűzoltósága kivonult az oltáshoz. A tűzoltók emberfeletti munkát végeztek. Nyakig a vízben álltak. Végül is

sikerült nekik megakadályozni hogy a hömpölygő és lángoló ár behatoljon a városba.

Cincinnati lakói valóban pokoli kínokat éltek át s fejevesztetten menekültek a városból, ahová aztán később, amikor a nagy veszély elmúlt, visszatérhettek.

A robbanás a közelben 32 házat rombadöntött.

Fosztogatók garázdálkodnak. Délindia államban kihirdették az ostromállapotot s a fosztogatáson tettenért embereket azonnal agyon lövik.

Roosevelt elnök vasárnap este értekezletet tartott a szövetségi segélygyűletek és a vöröskereszt szervezetek vezetőivel az árvízkárosultak mielőbbi megsegítése érdekében.

Louisvilleben némely helyen tíz méter magasságú víz borítja a várost. A villanyvilágítás is megszakadt és a város teljes sötétségbe borult.

Tennessee államban a Mississipi egyik szigetén tizenhárom ember a hullámokban lelta halálát, míg 300

szigeti lakos teljesen el van vágva a világtól. A közelben levő Memphis városából katonaság indult a sziget lakosainak kiszabadítására. Az árvíznek eddig összesen öt-

ven halottja van.

Louisville polgármestere felszólította a város háromezer polgárát, hogy haladéktalanul ürítse ki és hagyja el lakóházait. Aurora város majdnem teljes egészében víz alatt áll. Jeffersonville már teljesen kiürítették. A Vöröskereszt jelentése szerint az árvízek következtében eddig 350.000 ember maradt hajléktalanul és az egészségügyi viszonyok rendkívül rosszak. Az anyagi kárt egyelőre fel sem lehet becsülni.

Megmérgezte magát egy gyógypedagógiai igazgató

Rejtélyes módon vetett véget életének hétfőn Bartók Andor 44 éves kispesti gyógypedagógiai intézeti igazgató. Bartók Andor szabadságát debreceni rokonainál töltötte. Két héttel ezelőtt megfázott, tüdőgyulladást kapott, úgy hogy be kellett szállítani a debreceni belgyógyászati klinikára. A betegség nagyon megviselte az igazgatót és talán a sok szenvedés adta neki azt a gondolatot, hogy végezze magát. Nagymennyiségű,

eddig még ismeretlen mérget vett be és mire rátaláltak, már halott volt.

Bartók Andor holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. Csak a boncolás fogja megállapítani, hogy a szerencsétlen igazgató milyen méreggel követte el az öngyilkosságot. Az ügyesség a rejtélyesnek látszó öngyilkosság ügyében megindította a nyomozást.

Felejthetetlen volt!

— monája Rino Alessi debreceni ősbemutatójára —
„Itt tuaták leg,obban megerteni a szerzöt es kitejezni gonoiatai.“

Vasárnap az Arany Bika üvegtermében találkoztam Rino Alessi-vel, a Hír-n-dr. esetének ünnepi és nagy sikert aratott bemutatója után, elutazása előtt. Elegáns, szimpatikus és közvetlen. Megadó gesztussal veti alá magát az interjú-záporozó kérdéseinek, de az öröm és a siker csillog a szemében, amikor megkérdezi: M-ről beszéljünk?

— Milyen benyomásokat keltett Commendatoreban a debreceni előadás?

— Csodálatos volt. Mint idegen jöttem Debrecenbe és úgy érzem, azzal a tudattal távozom, hogy megértettek. A szerző szől belőlem, amikor a csodálatosnak adok kitéjezést, mert nemcsak játszottak a szereplők, de a dráma lelkét érzékeltették és ezzel harmóniában volt minden, a kiállítás a darabnak éppen úgy, mint minden apró árnyalatának a kibozása. Mesteri és művészi rendezőre vall és nem tudom eléggé dicsérni Horváth Árpád igazgató munkáját, aki ennyire megértette az én gondolatomat, amit bele akartam vinni ebbe a drámába. Különben is Horváth direktor nagy hatást keltett bennem. Különö érzéssel látta és érezte meg a dráma feszültségét az első felvonás hűvös tartózkodásától a harmadik felvonás érzelmi esatájában ki-robbanó, nyomástartó tragikumáig. Is-métlem, csodálkozom az előadáson és újra mondom, meglepetéssel láttam, hogy milyen megdöbbentő hűséggel hozták felszínre s minden k'sérő momentumot kihasználtak, hogy ezt sikerre vigyék.

— A szereplők is megfeleltek ennek a várakozásnak?

— A szereplők? Rájuk sem mondhatok mást, mint azt, hogy csodálatosak voltak és nagy művészek. Szeretném egyenkint elmondani róluk, amit keltettek bennem. Három különböző együttes játszotta már a darabot Olaszországban, de éppen itt tudták legjobban megérteni a szerzöt és itt tudták a legjobban kifejezni a gondolatait. Belezny Margittól el vagyok ragadtatva. Hatalmas temperamentum. Az első felvonásban megdöbbentő, amikor a fél-örültség és világos pillanatok között vergődve érzékelteti a betegségét. Ebben az alakításban, merem állítani, talán még jobban megvilágította azt az alakot előttem, aki végeredményben az én alkotásom. És higye el, ez a legnagyobb öröm a szerző számára. Thuróczy Gyula világos, korrekt, úri s mindenféleit meggyőző volt a szerepében. Amit mondott, a bensőjéből fakadt és így tudta fenntartani azt a feszültséget, ami a drámai kibőbítésben enyhült meg. Kömíves Sándor don Luigija márványba metszett volt. Nagyon szívesen látnám, ha Savonarolában fellépne. Jellemző, hogy annyira lenyűgözött a játéka, hogy csak az alakítást láttam s a személyt észre sem vettem. A banketten nem ismertem meg. Sarmássy Miklós a tipikus milánói nagyiparost mutatta be. Azt, akinek a világnézete az egocentrikus felfogásban kristályosodik ki, de aki mestéri módon érzékeltette, hogy a nyers modor mögött ott rejtőzik a szeretet a feleség iránt. Egy milánói olasz művész sem alakíthatta volna jobban ezt a szerepet. Holassy Mariska alakítását kiváltságnak tekintem. Hogy ilyen kis szerepet alakított

P 2-40 100 kg kitűnő Borsodi szén. Éde'ényi. Ozdi szén legolcsóbban Korona Fastékruhóz Piac 10

és mégis erre a kis szerepre ilyen nagy művésznőt kaptam. Kiváltság és a rendező meglátásának újabb bizonyítéka, mert az ő szerepe hivatott a dráma komorságát megenyhíteni s ezt mestéri módon végezte. Első pillanatban láttam benne a nagy művészt. Higye el, néni a hízélgés beszél belőlem, de olasz színpadon hiányzott az összjáték, amit itt láttam. Az a gondos előkészítés, az a fegyelmezettség, ami háttérbe szorította az egyeni megnyilatkozásokat s minden művészi erőt a szerepek alakítására szánt. Gyönyörű volt.

— Ismeri-e Commendatore a magyar színházat és irodalmát?

— Hogy ismerem-e? Talán még jobban mint a magyarok, mert ma az a helyzet, hogy a magyar színházat Olaszországban jobban ismerik, de különösen annak az irodalmát. Nincsen Olaszországban társulat, ahol ne menne egy, de inkább több magyar szerzötől származó darab. Nagyon szeretném, ha mi olaszok mind jobban és jobban megismernők a magyar, de tipikusan magyar drámákat.

— Milyeneket gondol tipikus magyar darabnak?

— Például Madách Ember tragédiáját. Ma nagy területe volna az ilyen daraboknak, mert Olaszországban virágzásban vannak a színházak. Kivétel-szerűen élnek ma nálunk és érzékenyek vagyunk arra, hogy a magyarok érdeklődését kivívjuk magunknak. Nagyon elmélyítené a barátságot, hogy ha az értékeinket kicsérlelnők.

— Az olasz—magyar barátságot említette. Mit lát ebben a kapcsolatban?

— Az olasz—magyar barátságról nyilatkozni nem akarok, mert mondja, szokták a testvérek egymás között emlegetni, hogy szeretik egymást? Ugye nem? Lásza, így vagyok ezzel én is, mi csak megmutatjuk azt, hogy szeretjük egymást, de nem beszélünk róla.

Felémelt karral köszönt, de még megszólalt: Felejthetetlen volt!

Rino Alessi egyébként hétfőn este előadást tartott a magyar rádióban és ott is a legteljesebb elragadtatással nyilatkozott a Csokonai-színház előadásáról. (kl)

Vallomások a Radek-perben

Moszkva, január 25. Radeknek és társainak bünperében hétfőn délelőtti folytatták a tanúkihallgatásokat.

Loginov, az ukrainai kokszipari szindikátus volt igazgatója elmondta, hogy Pjatakov 1931-ben Berlinben azt az utasítást adta neki, létesítsen trockijista szervezetet Ukrajnában. Pjatakov 1935ben közölte Litvinovval, hogy a Trockij-szervezetek központja me-renyletet tervez Sztalin ellen és Voro-szilov népbiztosok ellen.

BALESET. Kovács Róza, Piac uceca 34. szám alatt lakó lány areát megvágta a keretből kizuhant ab-laküveg. A mentők a sebészeti kli-nikára szállították, ahonnan keze-lés után a saját lábán távozott.

Ma először a legedveltebb színeszp.r, Fred Astaire és Ginger Rogers új filmje:

KLAKKBAN és FRAKKBAN (TOP HAT)

a legragvögöb viójáték, bravuros táncokkal és zenezámokkal.

Előadások d. u. 4, 6, 8 órakor!

a Hungária filmszínházban

Modern **Hatva** u. 6. Tel. 34-59Idei
Nagyestélyi frizura
Kreációk**Megmérgezte magát
egy apolónó**

Titokzatos öngyilkosság történt a múlt héten a debreceni klinikán. Trémer Erzsébet 37 éves apolónó különböző mérgekből összekevert oldatot fecskendezett be testébe és mire tettét észrevették, már önkivületi állapotban volt. Trémer Erzsébet a gondos orvosi ápolás ellenére vasárnap meghalt, de az öngyilkosság okát még mindig homály fedi. Ezt igyekeznek most kideríteni a rendőrségi nyomozás.

**A Debreceni Fűszer-
hiskereskedők Egyesületé-
nek közgyűlése**

Vasárnap délelőtt tartotta meg a Debreceni Fűszerhiskereskedők Egyesülete évi rendes közgyűlését.

Vadászi Sándor elnök üdvözölte a termet zsúfolásig megtöltött tagokat.

A közgyűlés nagy figyelemmel hallgatta meg dr. Diezig Alajos titkár által előterjesztett évi jelentést, amelyet épügy, mint a számvizsgáló bizottság jelentését, amelyet Horváth Károly terjesztett elő, valamint az 1937. évi költségvetési iránymutatást Bokor Imre pénztáros előterjesztésében egyhangúlag elfogadott.

Ezután igen alaposan foglalkozott a közgyűlés a tárgysorozatra kiűzött érdekképviselei ügyekkel. Elhatározta a közgyűlés azt, hogy előterjesztéssel fordul a pénzügyminiszterhez a lisztforgalmi adóváltás megváltoztatásának érdekében. Ennek indoka az, hogy a lisztforgalmi adó, mint a mezőgazdaság megsegítését célzó adó bevezetése óta a buza ára háromszorosára emelkedett. Kéri a közgyűlés az adóterhek csökkentését s az adóreform mielőbbi megvalósítását.

Igen élénk vitát váltott ki Debrecen városi szabályrendeletének tervezete. A fűszer és élelmiszerkereskedők ugyanis azt panaszolták, hogy a napi piac és a heti piac árusítás keretében nyílt utcán történő árusítás a sokkal nagyobb rezsiköltséggel küzdő üzleteknek rendkívül nagy versenyt okoz. Különösen ünnepek előtt alkalmi árusók is ellepik a piacokat. Az érdekeltség Vadászi Sándor elnök, Bihari Ernő Eiland Sándor felszólalása után elhatározta, hogy kéri fogja az élelmiszer-árusításnak nyílt piacokon szigorú ellenőrzését, úgy iparjogi, mint egészségügyi szempontból, továbbá kéri, hogy munkaszüneti napokon a nyílt piacokon való árusítás szintén csak addig tarthasson, amíg a fűszer és élelmiszerkereskedések nyitva vannak, azaz egy óráig.

A közgyűlés ezután elfogadta azt a javaslatot, amely a kereskedelmi tulajdonról szóló jogintézménynek Magyarországon való meghonosítását kívánja.

Az e tárgyakról szóló javaslatokat dr. Diezig Alajos titkár terjesztette elő, akinek előadásait a közgyűlés a legnagyobb figyelemmel hallgatta.

Végül Vadászi Sándor elnök ismertette a közgyűlésen megjelentekkel a zadóvállomások beadásáról, a rögzített adók felszámolásáról szóló tudnivalókat.

A közgyűlés végén Tarr István választmányi tag meleg szavakkal foglalkozott Vadászi Sándor elnök érdemeivel. Rámutatott a fűszerhiskereskedők tömörülésének és összetartásának rendkívül nagy fontosságára. Javaslatára a közgyűlés Vadászi Sándor elnöknek és dr. Diezig Alajos titkárnak fardozásukért lelkes tapsok kíséretében köszönetet mondott.

Ezután az elnök a mindvégig igen magas színvonalú közgyűlést berekesztette.

**Juhász Géza
irodalmunk formáló erőiről****Kondor Imre a nacionalizmusról tartott előadást
az Ady Társaságban**

Az Ady-Társaság téli tanfolyamának hétfői előadói Juhász Géza és Kondor Imre voltak, akiknek meghallgatására ismét megtöltötte az Újságíró Club nagytermét a közönség.

Juhász Géza egy magyar irodalmi előadásorozat bevezetőjeként mindeközül az irodalom lényegét, a költészet célját határozta meg, hangsúlyozva, hogy a költőnek nem gyönyörködnie, hanem önkifejezés célja és hivatása. Majd azokról a szellemi erőkről szólt, amelyek a magyar irodalom korszakait kiformálták: a fajiságról, mint alapvetégről, a realizmus és romantizmus egymást váltó európai áramlatairól, kiemelve, hogy az igazi nagy költők, a zenék koruknál mélyebbre nyúlva bármely irányzat idején a magyarság lényegét fejezik ki, míg a tehetségek a kor áramlataihoz szorosabban igazodtak.

Kondor Imre a nacionalizmus és közelebről a náció, a nemzet fogalmát vette komoly filozófiai vizsgálat alá. Az

előadó szerint ma egy paradoxonnak látszó szellemi irány, az internacionalista nacionalizmus jelentkezik. Ezt a látszólagos ellentétet igyekezett feloldani oly módon, hogy élesen elkülönítette a nemzet fogalmát egyfelől a német eredetű fajfogalomtól, másfelől a franciás államfogalomtól. Míg a fajban, mint ösztönközlésben a vérengző imperializmus képviselőjét találta meg s míg az államban a rideg függetlenség, a gazdasági liberalizmus merev megtestesítőjét tűntette föl, addig a nemzetben a kulturközlésben, az egymás megbecsülésétől áthatott szociális egységet, a nemes és emberséges cselekvésre való szabadságot találta meg. Ezek az eszmék valóban lehetnek nemzetközies, ebben az értelemben a nacionalizmus valóban lehet internacionalis program.

A közönség mindkét előadást odaadó figyelemmel hallgatta és megértő tetszéssel fogadta.

**Leégett a kiskőrösi
villanytelep**

Kiskőrös, január 25. Kiskőrösön ma délelőtt eddig még felderítetlen okból kigyulladt a városi villanytelep, melyet csak nemrég vásárolt meg a Dél-magyarországi Villamosági Részvénytársaság. A tűzoltóság teljes felkészültséggel sietett a tüzhöz, de a dermesztő hideg és vízhiány miatt csak három órai megfeszített munkával tudta a tűz tovatérjedését megakadályozni.

A főépület hatalmas lángokkal égő tetőzete és mennyezete beszakadt, rázuhant a gépekre és a berendezésre.

Az áramot termelő gépek súlyosan megrongálódtak, úgyhogy áramszolgáltatásra egyelőre gondolni sem lehet. A kár hozzávetőleges becslés szerint meg-

haladja a 40.000 pengőt. A vizsgálat megindult.

A tűz nagy riadalmat okozott Kiskőrösön. A villany természetesen sehol sem működik. Ma délután beszélünk a kiskőrösi főszolgabírói hivatalnál, ahol a következő felvilágosítást kaptuk:

— A tűz miatt a villanyszolgáltatás egész Kiskőrösön szünetel. A javítási munkálatokhoz azonnal hozzáfogtak, de ez a munka 3—4 napot is igénybe fog venni.

— Addig sehol sem fog égni a villany Kiskőrösön. Még az a szerencse, hogy a környéket nem ez a telep látja el villanyárammal.

**A kisiparosság erélyes harca
a bőrdrágítás ellen****A lábbelikészítők nagygyűlése Debrecenben**

Vasárnap délelőtt az ipartestület dísztermében a cipész- és szimadiapárosok kerületi nagygyűlést tartottak.

Bobák György cipésmester üdvözölte a megjelenteket, a fővárosi kiküldötteket, majd indítványára a kongresszus elnöke, Koller Ferencet, a debreceni cipész szakosztály elnökét, társelnökül pedig Nagy Menyhértet (Jászapáti) és Háda Ferencet (Kisvárdai) választották meg.

Ezután Dávid Ferenc, a Magyarországi Lábbelikészítő Iparosok Országos Szövetségének elnöke beszélt a cipészipar rendkívül súlyos helyzetéről. Kívánja a gyár-ípar arányos megadóztatását a kisiparral szemben. A kisiparosság a börtényes bőrdrágítás ellen a legerélyesebb küzdelmet folytatja. Indítványozza, hogy azok ellen a bőrkereskedők ellen, akik cipőtermeléssel foglalkoznak, mondják ki a bojkottot. Erre akkor kerül sor, ha a bőrkereskedők és börtényesek a cipőtermeléssel fel nem hagynak.

Dr. Olasz Vilmos kamarai titkár a kamarai nevében üdvözölte a nagygyűlést résztvevőit és az új ipartörvényt ismertette.

Bobák Gábor a nyolcórás munkaidő betartásának szigorú ellen-

őrzését, a zicrendszer eltörlését és a kontárkodás megszüntetését kívánja. Tarkás János a behajthatatlan adóhátralékok törlését kéri. Bak Károly a cipő márkázását tartja kívánatosnak. Kifejtette, hogy a közszállítások ügyét sürgősen rendezni kell. Fitori Ambrus a határtalan bőrdrágításról beszélt. Elmondotta, hogy egy pár cipőhöz való anyag 8—10 pengővel drágult.

A nagygyűlés ezután elfogadta a felmerült kívánásokat tartalmazó határozati javaslatot.

Potom árért vehet**férfiruhát**

az udvarban

Csapó ucca 14. szám

RUHACSARNOK

— Ha a belej el vannak dugulva és gyomra rossz, úgy folyamodjék azonnal a természetes »Ferenc József« keserűvízhez, mert ez már csak egy pohárnyi mennyiségben is gyorsan, biztosan és mindig kellemesen kitisztítja az emésztés útjait s jó étvágyat és friss közérzetet teremti.

Csákó mérlegkészítő

műhelyét lebontás miatt
Deák Ferenc ucca 22., szembe
helyezte át.

**Fényesen sikerült
a nyomdászbat**

Vasárnap este hatalmas sikerrel zajlott le a nyomdászbat. A Munkás Otthon nagytermet zsúfolásig megtöltötte a közönség, amely pompás hangulatban a hajnali órákig táncolt.

A bálon megjelent hölgyek névsora a következő:

Urasszonyok: Botos Lászlóné, Nyíri Jánosné, Róff Sándorné, Burai Jánosné, Czégeny Istvánné, Kerekes Henrikné, Varga Lajosné, Fuzsek Kálmánné, Király Sándorné, Kertész Józsefné, Mangu Isvánné, Nagy Istvánné, Bácsa Imréné, Sterbinszky Lászlóné, Banga Sándorné, Szegedy Mártonné, Várady Sándorné, Dobos Józsefné, Patkó Ferencné, özv. Csik Józsefné, Mészáros Józsefné, özv. Czövek Józsefné, Szathmári Józsefné, özv. Szilágyi Józsefné, Boldizsár Károlyné, Papp Andorné, Kovács Mihályné, Kiss Béláné, Vágó Andrásné, Gyöngyösi Jánosné, Gyöngyösi Sándorné, özv. Mészes Imréné, özv. Kállai Józsefné, Marozsán Józsefné, Szentesi Pálné, Csuka Józsefné, Kabai Józsefné, Kaufmann Sándorné, Máriás Péterné, Kovács Gézáné, Csösz Lajosné, Kocsáros Lajosné, Tóth Jánosné, Mór Béláné, Székely Ferencné, Wagner Istvánné, Tökés Lajosné, Hegedüs Istvánné, Nyíri Istvánné, Kerékgyártó Józsefné, Horvácsek Józsefné, Kovács Jánosné, Leitner Lajosné, Kiss Jánosné, özv. Szabó Jánosné, Daku Mihályné, özv. Tóth Ambrusné, Oszvald Gyuláné, Boros Mihályné, Pallag Józsefné, Báliné Józsefné, Kulcsár Imréné, Bartha Józsefné, Suba Ferencné, Liskay Jánosné, özv. Bocsan Imréné, Fancsi Andrásné, Szathmáry Gyuláné, Szathmáry Gézáné, Fogarasi Istvánné, Szennyess Józsefné, Kerezi Józsefné, Orosz Györgyné, Lengyel Béláné, Gacsárdi Mihályné, Kovács Jánosné.

Urleányok: Nyíri Erzsike, Czégeny Ilonka, Boldizsár Katóka, Papp Katóka, Kerekes Lilla, Varga Bözsike, Kertész Jucika, Manga Ilona, Manga Bözsike, Somogyi Ilonka, Török Gizella, Simon Rózsika, Oláh Bözsike, Oláh Rózsika, Banga Irénke, Szegedi Piroška, Szegedi Rózsika, Gombos Irénke, Patkó Irénke, Csik Erzsike, Csik Juliánna, Magdai Julia, Szilágyi Rózsika, Oláh Bözsike, Benke Rózsika, Szilágyi Ilonka, Szathmári Rózsika, Oláh Katóka, Kovács Jucika, Vágó Pirike, Szekerka Aranka, Végh Jucika, Kállai Irénke, Marosi Ilonka, Bihari Juliska, Csonka Bözsike, Sándor Margitka, Máriási Margitka, Csösz Rózsika, Tóth Marika, Már Irénke, Tökés Ilona, Hegedüs Juliska, Bányai Erzsébet, Kovács Piroška, Kiss Julia, Katonka Mariska, Tóth Ilona, Tóth Gizella, Maszkavicz Irénke, Deutsch Klára, Boros Margitka, Szalai Katóka, Bálinezi Ilus, Dalmadi Irénke, Reiner Gizike, Nagy Vilma, Nagy Erzsébet, Kulcsár Margit, Fuksz Manyi, Molnár Kató, Molnár Margit, Suba Jucika, Benedek Rózsika, Veres Dusika, Neumann Ica, Szathmáry Erzsike, Fogarasi Eszter, Orosz Gizella, Lengyel Ilona, Tart Rózsika.

— A nyilastelepi református Olvasókör évi közgyűlését január hó 31-én délután 4 órakor a gyülekezeti ház nagytermében (Templomtér) tartja a következő tárgvsorozattal: 1. Elnöki jelentés, 2. Számadás, költségvetési iránymutatás, 3. Tisztújítás, 4. Az elnöknek írásban beadott esztendősi indítványok tárgyalása.

Sir Robert Gower bejelentette Debrecenben, hogy Londonban felállítják a magyar egyetemi tanszéket

Vasárnap rövid időre Debrecenben tartózkodott sir Robert Gower, az angol alsóház magyarbarát képviselője mint az egyetem vendége. A déli gyorsal érkezett Budapestre. Az államason a fogadására megjelent báró Vay László főispán, Kölcsey Sándor polgármester, dr. Tankó Béla rektorral az élén az egyetemi tanács és a tanárok nagy számban, Oláh Lajos táblaelnök, Benkő Géza a Revíziós Liga képviselője, a MANSz és több társadalmi egyesület népes küldöttsége.

Sir Robert Gower megérkezése után elhaladt a tiszteletére kivonult ifjúsági diszszázad előtt, majd az ifjúság nevében dr. Serly Sándor üdvözölte Sir Gower, aki látható örömmel fogadta és viszonzta az ifjúság köszönetét.

Az első osztályú váróteremben dr. Tankó Béla rektor üdvözölte, mint az egyetem vendégét. Örömeinek adott kifejezést és annak a reményének, hogy többször üdvözölheti még vendégként Debrecen a magyarság igazi barátját. Sir Robert Gower válasza után, melyben a fogadtatást köszönte meg, Bacso Jenőné nyújtott át egy piros, fehér és zöld virágokból kötött csokrot a MANSz nevében.

A fogadtatás után az egyetemre hajtatott. Megtekintette az egyetemet és tetszésének adott kifejezést, hogy a mo-

dern épületben a 400 éves hagyományokat megújulva láthatja. A klinikai telepen szűkkörű ebédet látta ezután vendégül az egyetem. Az ebédet megjelentek báró Vay László főispán, Kölcsey Sándor polgármester, a város előkelőségeinek képviselői, egyetemi tanárok. Az ebédet sir Gower dr. Tankó Béla rektor köszöntötte fel, aki újra örömeinek adott kifejezést, hogy az illusztris vendéget az egyetem vendégként köszönheti s kéri, hogy látogassa meg újra s ismerje meg a debreceni egyetem hagyományait és munkásságát részletesebben.

Sir Gower válaszában kijelentette, hogy szívesen és meggyőződéssel áll a szerinte teljesen igazságos magyar ügy szolgálatába. Mintegy ennek a munkának egyik eredményét látja beteljesülni, amikor már a közel jövőben a londoni egyetemen felállításra kerül a magyar tanszék, amelynek célja lesz megismertetni a magyarországi viszonyokat és annak számára a híveket megszokozni.

Az ebéd után dr. Kovács Ferenc egyetemi tanár kalauzolásával meglepetésként a szűrészetit klinikát, utána a Déri-muezumba hajtatott, ahol Kölcsey Sándor polgármester fogadta s közel egy óráig tartózkodás után a pályaudvarra ment és visszautazott Budapestre a délutáni gyorsal.

Értekezlet lesz a kamarában a vidéki ipar fejlesztése ügyében

A iparügyi miniszter programul tűzte maga elé a vidék iparosodásának, nevezetesen új vidéki ipartelep létesítésének és a meglévő vidéki ipartelepek továbbfejlesztésének a lehetőség szerinti elősegítését.

Az iparügyi miniszter a kamarához intézett leiratában arra kérte, hogy felvilágosítsa, hogy melyek azok az okok, amelyek a vidék iparának fejlődését gátolják.

Kétségtelen, hogy a magyar ipar területi elhelyezkedése sem gazdasági, sem egészségügyi, sem újabb honvédelmi szempontból nem felel meg a kívánalmaknak. A legnagyobb ipartelepek túlnyomó része Budapest és Budapest környékén helyezkedett el, a vállalatok székhelye pedig túlnyomó számban Budapestben van, még akkor is, amikor a telephely vidéken van.

Egészen természetes, hogy ennek a fejlődésnek igen mélyen fekvő közgazdasági okai vannak.

Az iparügyi miniszter elsősorban ezek után az okok után érdeklődik.

A kamara a kérdésben írásbeli és szóbeli értekezletet is tart.

A kereskedelmi és iparkamara 28-án, csütörtökön délután 6 órakor e kérdésben szóbeli értekezletet tart. A kamara az értekezletre kibocsátott meghívójában különösen a következő kérdésekre nézve kér felvilágosítást:

a) Mennyiben van szerepe a magyar ipar ismert területi elhelyezkedésében: a) a kötött és jelentős részben irányított gazdálkodásnak? (Irányító hatóságok Budapestén székeltése s ezzel kapcsolatos tényezők?)

b) A telephelyet meghatározó tényezők? (szállítási költség, munkaköltség, természettechnikai tényezők, mint amilyenek pl. klíma, bányakincsek, társadalmi-kulturális tényezők.)

c) Mennyiben van szerepük a városi közigazgatási hatóságoknak, a városok által adott előnyöknek, helyesebben a városok által meg nem adott kedvezményeknek.

d) A vidék közlekedési viszonyainak

e) Egyéb körülményeknek.

Kétségtelen, hogy nálunk Magyarországon az iparfejlesztés kérdésénél és általában az ipartelepülés problémájánál nem méltatták kellő figyelemre a telephely tényezőket, amelyek lényegükben nem máskor, mint olyan költségmegtakarítások, amelyeket akkor érünk el, ha valamely iparágat egy meghatározott helyen és másutt üzünk.

Lényegében a telephely tényezők vizsgálata egyet jelent az ipartermek termelési költségeinek elemre bontásával és annak vizsgálatával, hogy mely elemek azok, amelyek a geográfiai eltolás által kisebbnek, vagy nagyobbodnak.

A kereskedelmi és iparkamara ezúton kéri mindazokat, akik a kérdés iránt érdeklődnek, hogy az értekezleten szíveskedjenek megjelenni és gondolataikat lehetőleg írásban a kamarához juttatni.

Benedek László professzor mondja Wagner-Jauregg ünnepségen a díszbeszédet

Bécs, január 25

Wagner-Jauregg Gyula a világ hírhírű bécsi ideggyógyosa, Nobel-díjas tudós, március 17-én lesz nyolcvan éves és ebből az alkalomból az egész világ tudósainak részvételével Bécsben nagyszabású ünnepség lesz. Az ünnepséget az Akadémiásch Verein für Medizinische Psychologie rendezi. Ennek az egyesületnek elnöke Pözl tanár, aki Wagner-Jauregg utóda az egyetemi katedráján, most levélben felkérte dr. Benedek László egyetemi tanárt a budapesti elme- és idegklinikai európai hírű vezetőjét, hogy a külföld tudósainak nevében Wagner-Jauregg születésnapjának ünnepélyén ő mondja az ünnepi díszbeszédet. Benedek László, mint Wagner-Jauregg tanainak egyik legkitűnőbb továbbfejlesztőjét kérték fel az előkelő szerepre.

A Gambrinus átjáróban levő

Iparművészeti és képszalon

foglalkozik képek, antik- és iparművészeti tárgyak vételével és eladásával. Fenti tárgyakat elfogadja bizományi árusításra díszkréció mellett. — Az iparművészeti tárgyak Katona Mici iparművész műveinek készítményei.

Baranyi János is fellép az Uj Magyar Vonósnégyes hangversenyén

Február 2-án kedden este az Uj Magyar Vonósnégyes ad hangversenyt Debrecenben, a Zenekedvelők Köre rendezésében. Ez a fiatal kamarazene-együttes máris nagy sikerekre tekinthet vissza, Velencében megnyerte a nemzetközi zenei verseny első díját, Európa legnagyobb kvartettjei voltak részt ezen a versenyen és a pálmát ez a magyar együttes vitte el.

Debreceni hangversenyük műsorát a legnagyobb gondtal állították össze.

Csajkovszky D-dur vonósnégyese és Kodály II. kvartettjén kívül előadják Schumann híres zongoraötösét, amelynek zongoraszólamára dr. Baranyi Jánost, a kiváló zongoraművészt, zeneiskolánk igazgatóját kérték fel.

A nagy érdeklődéssel várt hangverseny jegyeit mátlól kezdve elővételben árusítja a Mészáros könyvkereskedés s a Bika előcsarnokában felállított elővételi pénztár. A Zenekedvelők Köre tagjai bérletben kapják ezt a hangversenyt is.

Harmincnégy tanyai iskola fentartásához 49.288 pengő hozzájárulást ad ebben az évben Debrecen város

Balogh Sándor dr. kultúrta- és iparügyi miniszter nyilatkozata

Balogh Sándor dr. kultúrta- és iparügyi miniszter az elmúlt héten megemlékezett a tanyai és kertési iskolák helyzetéről beszélgetést folytatott dr. Balogh Sándorral, aki ezeket mondotta:

— Harminec esztendővel ezelőtt négy tanyai iskolája volt a városnak, amelyeket 1907-ben állami kezelésbe adott. A város megállapodott az állammal abban, hogy a meglévő és az építendő népiskolákat állami kezelésbe adja át, viszont a kincstár köteles gondoskodni az iskolák továbbfejlesztéséről. A megállapodásban benne volt az is, hogy a tanítók fizetésén kívül minden költséget a város fedezze, így az iskolák épületének karbantartását és a tanszerek beszerzésének költségeit. A megállapodás utáni években, még a háború előtt a meglévő négy tanyai és kertési iskolához a város további tíz iskolát épített. Ezeket az iskolákat szintén állami jelleggel szervezték meg.

— A háború után az 1926. évi VII. törvénycikk intézkedett a tanyai népoktatás ügyében. Ez a városnak az állammal kötött régebbi megállapodását nem érintette, úgy hogy az jelenleg is érvényben van. Egy kultuszminiszteri rendelet azonban kötelezte a várost arra, hogy a tanítók fizetéséhez évi 13.500 pengő hozzájárulást fizessen az állam részére. Jelenleg tehát az a helyzet, hogy a város viseli az állami jelleggel szervezett tanyai és külsőségi iskolák összes dologi kiadásait, azonkívül évente 13.500 pengőt fizet az államnak hozzájárulás fejében.

— A gróf Klebelsberg Kunó által eszközölt iskolafejlesztés során a város állami hozzájárulással újabb húsz tanyai és külsőségi iskolát építtetett, amelyek a tanyai állami elemi iskolai gondnokság felügyelete alatt állnak. Ma tehát a városnak harmincnégy tanyai és kertési iskolája van. 59 tanteremmel.

— Azoknak a tanköteleseknek az oktatásáért, akik a város külterületéről, például a Hadházy Zsigmond-telepről s a város gúthi birtokáról a szomszédos községek iskoláiba járnak, a város az iskola-fentartási költségekhez hozzájárulást fizet az illető községek, illetve az iskola-fentartók részére. A város a tanyai és kertési iskolák karbantartási szükségleteire, a 13.500 pengős hozzájárulással és az építési költségek 810 pengős annuitásával az 1937. évre 49.288 pengőt állapított meg. Az iskolákra előirányzott összeg szétosztását azelőtt a város házikézelésben intézte, egy esztendő óta azonban, a törvényes rendelkezés szerint a pénz a város egy összegben adja át az iskola gondnokságának kifizetés végett. Ez megkönnyíti a városi szervek munkáját is, de gyorsabb, cselekenyebb és a bürokráciától mentesebb.

— Tanügyi tekintetben az iskolák a tanfelügyelőség felügyelete alatt állanak. A városi hatóságok a pedagógiai részben nincsenek érdekelve. Nekünk az a feladatunk, hogy minden évben bejárjuk az iskolákat a műszaki ügyosztály kiküldöttjeivel és megállapítsuk, hogy van javításra szükség és elkészítsük a karbantartási munkaprogramot.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek gyakori fejfájás, mellnyomás, szívdobogás, gyomorműködési zavarok és különösen fájdalmas végbélbajok — mint aranyér, repedés, elézés, polipus, szipoly, szűkület — teszik az életet nehézé, igyanak reggel és este negyed pohár természetes »Ferenc József« keserűvizet. Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József víz műtétek előtti és utáni időszakokban is igen kedvelt, nagy értékű hashajtó.

A FÜGGETLEN UJSÁG hirdetését mindig eredményesek!

hírek

A Debreceni Független Ujság pártoktól független politikai napilap. — Szerkesztősége és kiadóhivatala: Ferenc József út 49. sz. Telefon: 32-12.

Előfizetési ár: egész évre 20.—, félévre 10.—, negyedévre 5.—, egy óra 1.80 pengő. Külföldre ennek a kétszerese. Egyes szám ára hétköznap 6 fillér, vasárnap 16 fillér.

RÁDIÓMŰSOR

KEDD, JANUÁR 26.

Budapest I.

6:45: Torna. Utána: Hanglemezek. 7:20: Étrend. 10: Hírek. 10:20: Régi magyar írásokból Csevegés a szépről 1792-ben. 10:45: Divatos apróságok. 11:10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Déli harangzó Időjárásjelentés. 12:05: Rácz József és cigányzenekara muzsikál. Közben kb. 12:30: Hírek. 13:20: Pontos időjelzés. 13:30: A rádió szalonzenekarának műsora. 14:40: Hírek, étrend, élelmiszárak, piaci árak, árfo-lyamhírek. 16:10: Asszonyok tanácsadója Arányi Mária előadása. 22:20: Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. Vezényel Rajter Lajos Közreműködők: Linz Mária (hegedű). Közben kb. 23: Hírek, francia és olasz nyelven. 23:35: Magyar szerzők hanglemezei. 0:05: Hírek.

— **Dr Hoffmann István tanügyi tanácsos előadása a Szülők Iskolájában.** A Szülők Iskolája program szerinti előadásai során kedden este 6 órai kezdettel az Ipartestület dísztermében dr Hoffmann István tanügyi tanácsos előadást tart: »Az eszménykép és a gyermeki lélek« címén. Közre működik a Petőfi dalkör. Az előadás díjtalan.

— **2.40** kitűnő borsodi szén, Ede-fényi, ózdi legolcsóbban. Korona, Piac 10.

— **Frontharcos tisztii összejövetel.** Az Országos Frontharcos Szövetség itteni fősoportja minden esütörtök délután 18—20 óra között a Frontharcos Otthon (Piac u. 36. szám) újonnan átalakított és berendezett helyiségeiben tisztii értekezletet tart, melyen bizalmas eszmeesere kíséretében az aktuális frontharcos problémákat beszéljük meg, illetve a fősoport fontosabb megmozdulásait készítik elő. A legközelebbi ilyen tisztii értekezlet január 28-án lesz, amelyen különösen a készülő frontharcos törvény részleteit vitatják meg.

— **A debreceni vendéglősök, kávéosok, korcsmárosok és italmérők a szódavíz-kérdés megoldása ügyében** ma délután 4 órakor az Arany Bika Booskay-termében ülést tartanak.

— **Az Országos Ügyvédszövetség debreceni osztálya** január hó 26-án, kedden este hat órakor az Arany Bika földszinti olvasótermében tartja rendszeres heti összejövetelét, amelyen dr. Magyar Simon ügyvéd, a szövetség debreceni társelnöke, a gyógyszerészeti ügy rendezéséről szóló új törvényjavaslatot fogja ismertetni. Az előadásra ezúttal hívja meg a kartársakat az elnökség.

— **A kőművesiparosok szakszövetségének** kedden délután 4 órakor az ipartestület tanácstermében igen fontos szakszövetségi ügyekben ülést tart.

Sárga Ferencné pöre a nagyapja és szülői ellen

Budapest, január 25. Megemlékeztünk már arról a polgári perrel, amelyet dr. Sárga Ferencné indított Schöber Béla, az Angol-Magyar Bank elnöke és szülei ellen is. Keresetében Sárgáné azt kérte, hogy a törvényszék kötelezze Schöber Bélát annak a 150.000 pengőre megfizetésére, amelyet kiházasítás címén neki ígért, szüleit pedig havi 300 pengő tartásdíj megfizetésére kérte kötelezni, hivatkozva arra, hogy fegyelmi eljárás alatt álló férje havonta mindössze húsz pengőt kap és ebből magukat és gyermekeiket eltartani képtelenek.

A legutóbb megtartott tárgyaláson az alperesek ügyvédje arra hivatkozott, hogy Sárgáné kiskorúságát meghosszabbították, tehát a saját nevében nem is irdíthat pert. Egyébként is ennek az

ügynek az érdemi elbírálása az árvaszékre tartozik. A törvényszék azonban nem adott helyt e pergálló kifogásnak, kimondván, hogy Darkó Magda férjhezmenésével megszerezte a nagykorúságot.

Dr. Szűcs Béla, törvényszéki bíró ma tartott ez ügyben folytatódó tárgyalást, amelyben Sárgáné ügyvédje hivatkozott egy 1916-os törvényre és kérte, hogy az ügy sürgősegre való tekintettel minden bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül hozzon ítéletet a törvényszék a tartásdíj kérdésében.

A szülők ügyvédje ezt ellenezte. A törvényszék úgy határozott, hogy írásban fogja közölni a szembenálló felekkel az elhangzott indítvány fölött hozandó végzését. A tárgyalás ezzel véget ért.

Debrecen 25, 20 és 10 évvel ezelőtt

1912 JANUÁR 26. PÉNTEK. A belügyminiszter Trombitás Erzsébet fizetésmékküli irodaségádtisztját a debreceni menhelyhez ellenőrré nevezte ki.

x **Márkus Károly** hazaérkezett. A tegnap déli pesti gyorsal hosszabb távollét után a népszerű Márkus Karesi hazaérkezett és újból átvette Központi szállodájának és éttermének vezetését.

— **Ref. Tanítótestületi ülés.** A debreceni református tanítótestület 26-án délután 4 órakor tartja gyűlést a ref. egyház tanácstermében. Tárgyak: 1. Elnöki bejelentések. 2. B. Szűcs Ferenc tanítóképzőintézet tanár előadása: Az iskolai énektanítás korszerű kérdései. 3. Megbeszélés. 4. Szabó Károly igazgató jelentése az énektanítói bizottság működéséről, gyermekkarról és felhívása. — 5. Indítványok.

— **Urírszabóságban** ügyes kézimunkás felvétetik. Piac u. 49., II. emelet. 240

— **NOL. FERFI átmeneti és tőlükabát szövetek P 5.50-től Petriknél.** Szent Anna u. 5.

— **A férfiszabóiparosok szakszövetségének** 26-án, kedden este 7 órakor az ipartestület tanácstermében ülést tart.

— **A Gyümölcstermelők egyesületének választmánya** január 27-én, délután három órakor a Vármegyeháza kistermében tartja ülést.

— **Eladó** használt lengyelbunda és fekete télikabát. Piac 46., udvarban, I. ajtó. 246

x **A magyar úri családok posztógyára** közvetlenül a gyárból szállítja a fogyasztónak szingyapjú-szöveteket. Még ma kérje költségmentesen a szövetminták leküldését. Trunkhahn Posztógyár és Ruhagyár Rt., Budapest, XI., Lenke-út 117.

— **Lopások.** Goldstein Adolf, Pásti uca 1. szám alatti lakásáról 3 mázsa hasábbút loptak. — Csonotos Imréné, Szabolcska uca 7. sz. alatti lakásába álkules segítségével ismeretlen tettes behatolt és 10 pengő készpénzt, egy nadrágot és egy fazék baracklekvárt elvitt.

— **Auspitz Simon,** Rákóczi uca 33. szám alatti lakostól egy kéregtő cigányasszony tojást és 4 pár evőeszközt lopott. — **Gombos István,** Borz uca 15. szám alatti lakos panaszt tett a rendőrségen, hogy szekeréről egy juhászbundát lelptak. — **Bernát Lajos József** kir. herceg uca 15. szám alatti lakos komrájának ajtaját kiemelték sarkából és edényeket lopnak. A károsultak feljelentésére a rendőrség nyomozást indított a tettesek kézrekerítésére.

1917 JANUÁR 26. Lapszünet.

1927 JANUÁR 26. Szerda. A zeneiskolai bizottság elodázhatatlannak tartja a városi zeneiskola kibővítését.

— **Az influenza gyógyítása és elhárítása védekezés kérdése** ma közérdekű. A Népszövetség jelentése szerint egyes országokban máris nagyobb hevesességű és méretű, mint amilyen a szörnyű emlékü 1918. évi influenzajárvány volt. Magyarországon az Országos Közegészségügyi Intézet jelentése szerint nincs még influenzajárvány. A hozzávaló felkészüléshez idősebben ismerteti mind a gyógyításhoz, mind a védekezéshez ajánlható összes gyógyszereket és gyógymódokat a **Budapesti Orvos Ujság** most megjelent 4-es száma.

x **Újrendszerű szabászat** kurzust nyitok és nálam minden hölgy elsajátíthatja a **legmodernebb Nágay-féle szabást** (Modell rajzolás). Érdeklődni **Foster fűzőszalon**, Kalvin tér 2. sz. Telefon 34—24. **Poster Éva** okleveles tanítónő.

— **Átmeneti férfikabát,** télen is viselhető, fekete, csipke estélyi ruhalecsőn eladó. Miklós uca 21., keresztépület. 247

x **Czibere Vilma,** női fodrász-különlegességek. Olcsó árak. Csapó uca 19.

— **Segélykérés.** Egy szerencsétlen nagybeteg asszony, akinek a ballabát több levágták, minden élelem és jövedelem nélkül, hideg, fűtetlen szobában küzd az éhhalállal. Kéri a jószívű embereket, hogy legyenek segítségére és mentsek meg a pusztulástól. Adományokat a kiadóhivatal készséggel továbbít és hírlapilag nyugtáz.

x **Mutassa meg** rossz fogát, műfogát Váry János fogásztnál, Rothermere u. 3. (Kollégium mellett).

— **Felmentették a gázoló ürveztőt,** Ifj. Benyáts Emil mérnök 1934 májusában autójával a Nagyerdő felől haladt a Magoss György téren, amikor az Ajtó uca sarkán egy polgárista fiú, Eischler Gyula véletlenül az autó elé került. — A kocsi elkapta Eischler Gyulát, ifj. Benyáts azonban gyorsan fékezett és a polgárista Eischlernek csak a karján lett izomsérülése. A mérnök gondatlanságából okozott súlyos testisértes címén került a törvényszék elé, amely megállapította, hogy a szerencsétlenségért Eischler Gyula a felelős és ezért felmentő ítéletet hozott. Az ítéletből helyben hagyta az ítéletet.

— **Vásároljon a FÜGGETLEN UJSÁG-ban hirdető cégeknek!**

SOMOSKEÖY a legzseniálisabb világalandor

Copyright by Független Ujság

(Hetvenegyedik közlemény.)

Letartóztatták a szegény öreg Lesseps is, fiával és Eiffel mérnökkel együtt, pedig Lesseps és Eiffel voltak Franciaország legnagyobb büszkeségei.

Leleplezik Mohrenheim bárót

Párisban mindenki azt sutlogta, hogy Mohrenheim báró is pénzt kapott. A kormány azonban nem engedte ezt a lapokban megírni, mert nem csak az orosz nagykövetet kompromitálná, hanem felrobbantaná magát az orosz francia szövetséget is. A németek gondoskodtak róla, hogy ezek a leleplezések megjelenjenek a külföldi lapokban, különösen német, osztrák és magyar újságokban.

Megírták, hogy 200.000 frankot kapott Mohrenheim a Panama-társaság embereitől. Hivatkoztak Rouvier bukkolt pénzügyminiszterre, aki, hogy magát védelmezzel, elárulta a vizsgálóbíróknak, hogy a Panama-társaság által juttatta ezt a pénzt az orosz nagykövetnek, akit anyagilag teljesen tönkretett a fényűző élete, tékozlásai és lányának Mihailovics herceggel való házassága. Azt is megírták, hogy sok pénzt szedtek ki a Panama-társaságtól a franciabarát orosz lapok is, különösen a félhivatalos Moszkovskia Vjedomosti. A francia kormány pénzezte így az orosz lapokat. A francia sajtónak persze ezekről nem volt szabad írni.

Rouviert hiába akarták kényszeríteni, hogy cáfolja meg ezeket a külföldi híreket, megtagadta azt. Az egyik megszokott újság, Arton, aki a Panama-társaság fővezetője volt, londoni lapokban nyilatkozott, hogy ő valóban adott pénzt egy Franciaországgal barátságos viszonyban álló nagybatalom nagykövetnek. Végül is egy francia lap is akadt, a La Lanterne, amely megírta, hogy „a megvesztegetett listáján szerepel egy magas állású külföldi is, kinek neve a legnagyobb csodálkozást keltette”.

A francia rendőrség egymásután utasította ki azokat a külföldi újságírókat, akik Mohrenheim báró szerepét megírták lapjaikban. A külföldi lapok felszólították Mohrenheimot, hogy cáfoljon, de ehelyett orosz hivatalos nyilatkozat jelent csak meg, hogy egy ilyen előkelő állású úrnak nincs szüksége cáfolatra.

A kiutasított újságírók ügyében elégtelt követelt a német, osztrák-magyar és angol követ, mikor pedig több újságíró Mohrenheim elleni cikke miatt letartóztatták — köztük Székely Sámuel is, a Budapesti Hírlap tudósítóját —, akkor a nagykövetek bejelentették, hogy amennyiben ezeket a hírlapírókat szabadon nem eresztik a francia ügyvédség — megszékkítják a diplomáciai viszonyt Franciaországgal és elhagyják Páris. Erre kérészetlen az újságírókat a fozházból, de ki is toloncolták őket a határra.

Hanley elhagyja Páris

Mayer, a német kémszervezet rejtélyes főnöke nem volt megelégedve a sikerrel. A botrány ugyanis az eget verte, azonban nem tudták belsővértani mégsem Mohrenheimot. Nem tudták a francia közvélemény előtt igazolni, hogy a legaljasabb és legszegenyesebb francia vizsgálós megvesztegetettje között az orosz nagykövet is szerepel. Azt bizonyítani, hogy az egész orosz-francia szövetség megvesztegetettje, a francia kistőkésék kilépett pénzén élősködő diplomáták, politikusok és újságírók üzleti vállalkozása.

(Folytatjuk.)

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

SPORT

ANTONIO JANIGRO HANGVERSENYE

Az Olasz Kulturális Intézet hangversenyeinek során hétfőn este Antonio Janigro, az olasz esellőművészek egy fiatal és nagyon tehetséges reprezentánsa adott hangversenyt. Gazdag műsora alkalmai nyújtott, hogy sokoldalú tehetségét bemutassa a debreceni közönségnek. Az alig tizennyolc éves fiatal művész meglepő érett felfogású muzsikussal. Szép tónusa, hangszerének gazdag hatásválasztása érett és átérző művészre utalnak. Ahogy a rivális-verseny utolsó tételét játszotta,

az már nagyon igaz élményhatású muzsika. Műsora méreteiben igen nagy volt. Alkalmai nyújtott arra, hogy egy pompás színekben kibontakozó, néha ugyan még kereső művész egyéniséget bemutasson és megszerettesen. A közönség nagyon hálásan és nagyon sokat tapsolt és számos ráadást is követelt a művésztől. A zongorakíséretet Kósa György látta el. Az olyan nagy művészegység, mint Kósa bármilyen zenei feladatára is vállalkozik, azt tökéletesen látja el. (Sz. J.)

HETI MŰSOR.

- Január 26-án kedden: **Hirn doktor** esete, B) bérlet.
- Január 27-én szerdán: **Hirn doktor** esete, C) bérlet.
- Január 28-án csütörtökön: **A nagy kaland.** Mérsékelt helyárrakkal.
- Január 29-én pénteken: **Sok hühó Emmyért.** Prémierbérlet.
- Január 30-án szombaton délután: **Csárdás.** Rendkívül mérsékelt helyárrakkal.
- Január 30-án szombaton este: **Sok hühó Emmyért,** D) bérlet.
- Január 31-én vasárnap délután: **A csavargó lány.** Mérsékelt helyárrakkal.
- Január 31-én, vasárnap este: **Sok hühó Emmyért.** Bérletszűnet.
- Február 1-én hétfőn: **Sok hühó Emmyért,** A) bérlet.
- Február 2-én kedden délután: **Eső után köpenyeg.** Mérsékelt helyárrakkal.
- Február 2-án, kedden este: **Sok hühó Emmyért,** B) bérlet.
- Február 3-án szerdán: **Sok hühó Emmyért,** C) bérlet.
- Február 4-én, csütörtökön: **A nagy kaland.** Mérsékelt helyárrakkal.

Az esti előadások 8 órakor, a délutáni előadások félnegy órakor kezdődnek.

Szombat délutáni előadások a Csokonai színházban

A város közönségének egy rétege, főleg külső területek lakói, akik az esti előadásokat nem tudják látogatni a Csokonai színházban, azzal a kéréssel fordultak a színház igazgatóságához, hogy rendszeresítsen szombat délutáni előadásokat. A közönség kívánságának megfelelően a színház I. hó 30-tól kezdve minden szombaton délután fél 4 órai kezdettel, rendkívül mérsékelt helyárral előadásokat fog tartani, amelyek a szezon a leghíresebb darabjai kerülnek színre.

Az első szombat délutáni előadás, a hét szombatján a nagy sikert aratót „Csárdás” c. operett következik az eredeti bemutató parádés szereposztásában. A remek operett főszerepeit ezúttal is a Jurik nővérek, Szilágyi Zsóka, Szilassy László, Sugár Mihály, Ihász Aladár, Sármasz Miklós és Herceg László, Balázs János játsszák. Ezek az alacsony helyárrakkal megszervezett szombat délutáni előadások bizonyára egy új közönségréteg számára teszik lehetővé a színház látogatását és az előlekből itélve nagy kedveltséget fognak a publikum körében szerezni.

A színházi iroda hírei: Országos visszhangot keltett RINO ALESSI a modern olasz

drámairodalom vezéralakja reprezentáns drámája, a

Hirn dr. esete

Csokonai színházbeli ősbemutatója. A különleges problémát megragadó erővel kifejlesztett dráma, Rino Alessi magasrendű etikai látása, a darab izgalmas menete, a tragikus vég minden este lenyűgözi a közönséget. A

Hirn dr. esete

debreceni előadásáról Rino Alessi a nyilvánosság számára jelentette ki, hogy az ő szándékait sokkal jobban adta vissza, mint a Pirandello által rendezett olasz előadás. Az együttes: Belezny Margit, Thuróczy Gyula, Sármasz Miklós, Halasy Mariska, Kómives Sándor, Balázs János, R. Nagy Erzsébet világvárosi színvonalu, az új diszleteket Utó Endre tervezte. A dráma kedden B) bérletben megy. Csütörtökön este a jubileuma felé közeledő eredeti operettjüdjön-ség.

A nagy kaland

kerül színre mérsékelt helyárrakkal, a premiert kiütő gárdájával. Pénteken kerül bemutatásra Aszlányi-Fényes mulatságos, kedves, vidám operettje, a

Sok hühó Emmyért

Jegyek már válthatók!

Dr Vasady Béla egyetem tanár előadása a Népszerű Főiskolai Tanfolyamon. Az Egyetemi Népszerű Főiskolai Tanfolyam folyó évi január hó 28-án, csütörtökön este 6 órakor a Kereskedő Társulat dísztermében előadást tart, mely alkalommal dr Vasady Béla egyetemi tanár: „A gyógyíthatatlanul vallásos ember” című előadásában a modern lélektani és bölcséleti kutatások alapján vallástörténeti és teológiai régi megállapításokkal fogja igazolni, hogy a mindenkori és így a mai modern ember is ellenállhatatlanul a vallásos kérdéseknek színterébe állítatik. Ismertetni fogja a materialista és atheista irányok törekvését, melyek eredménytelennek bizonyultak, mert a mai ember Isten s az Ő segítségével nélkül nehezen tudja megoldani mindazon törekvéseit, melyeket maga elé tűzött. — A mindennapi életből vett konkrét példákkal fogja az előadó illusztrálni alaptételeit: azt, hogy az ember gyógyíthatatlanul vallásos.

SPORTNAPLÓ

A Boeckay vasárnap délelőtt tartotta tréningjét, amelyről Vágó és Teleki hiányoztak. Vágó egyelőre nem ad magáról életjelet, úgy látszik jó érzi magát Budapest. Teleki sarkáról egy szemölcsöt operáltak le, ő már kedden újból pályára lép. Hajdu sem egészen fitt még, valószínűleg a vérömlenyből maradt vissza egy kevés, amit újból csiapolni kell. Az első mérkőzésen azonban nyugodtan játszhat. Ha ugyan nem lesz ideges.

Végleges, hogy a szezon első mérkőzése a Hungária ellen nem Debrecenben, hanem Budapest lesz. A debreceni közönség nemtörődömsége miatt kénytelen a Boeckay ehhez a sportszerűtlen kereseti lehetőséghez nyúlni, de más választás nem volt, mert sőt fellegek tornyosulnak a klub felett. Ez a pályaválasztói jog eladás Debrecen és közönségének szűgyene. A közönséggel szemben ezt kellett tenni a Boeckaynak. A Hungária feltételei elég kedvezőek, úgy a tavaszi, mint az őszi tiszta bevétele közös, de a Boeckaynak tisztességes minimumot garantáltak. Az Ujpestnek is felkínálta a Boeckay a február 14-i mérkőzés pályaválasztó jogát, de a lilák nem hajlandók áldozatot hozni.

Ami a magyaroknak és cseheknek nem sikerült, az osztrákok megcsinálták. A turázásoktól farradt játékosokkal, Sindler és Admira nélkül legyőzték 2:1-re Párisban a franciákat. Az esős időben is 50 ezer nézője volt a küzdelemnek.

Simont a Boeckay 3-ik kapusát a profiligás Loden FC kapta kölcsön. Nem valószínű, hogy visszatérül Debrecenbe.

A magyar tornászok egyiptomi turájára két debreceni fiú megy el: Tóth és Mogyoróssy. Fegyelmi okokból több neves versenyzőt kihagytak a csapatból.

A DEAC koresolyázó versenye.

Vasárnap a kemény hideg időben rendezte a DEAC koresolyázó versenyt, amelyet nagy érdeklődés kísért. Eredmények:

- Férfi mű: 1. Nagymajthényi M. 166.5, 2. Nagymajthényi F. 137, 3. Domokos dr. 118, 4. Gonesz 94.3, 5. Polgár 89.2. — Egyetemi bajnokságról. 1. Nagymajthényi F., 2. Goposa-Páros verseny: 1. Antal Zsuzsanna, Nagymajthényi M. 23.3, 2. Preininger Mária, Horváth Z. 22.7, 3. Szabó Eva, Nagymajthényi F. 22.4, 4. Lengyel Klári, Domokos dr. 20.1. Női mű: 1. Barta Sári 94, 2. Papp Márta 91.3, 3. Huszkai Margit 43. Gyorskoresolyázásban: Egyetemisták: 500 m: 1. Nagymajthényi F. 1:16.5, 2. Kiss 1:19.8, 3. Nagymajthényi M. 1:27.4, 1500 m: 1. Nagymajthényi F. 4:29.5, 2. Nagymajthényi M. 4:29.6, 3. Moldovány 5:22.2, 300 m: 1. Nagymajthényi M. 9:42, 2. Nagymajthényi F. 9:42, 3. Major 10:14. Gazdászok: 500 m: 1. Gulya 1:39.6, 2. Phöm 1:42.8, 1500 m: 1. Gulya 5:43, 2. Phöm 6:22, 3. Gargya 6:46, 3000 m: 1. Gulya 11:45, 2. Phöm 11:59.8, 3. Gargya 12:04.6. Középsiskolások: 500 m: 1. Tóth 1:27.6, 2. Sebestyén 1:28.8, 3. Moldovány 1:29.2, 1500 m: 1. Miller 5:09.6, 2. Moldovány 5:22, 3. Plaszy 5:30.4. 14 éves aluliak: 300 m: 1. Miller 55, 2. Kardos 56.2, Kovács 56.8, 1000 m: 1. Miller 4:03, 2. Kovács 4:32.2, 3. Sebestyén 4:34.2.

Szeged győzött a DVSC úszói ellen. Szegedi VSE—Debreceni VSC klubközi úszóverseny zajlott le vasárnap Debrecenben a következő eredményekkel: 100 hát: 1. Galambos (D) 1:17.4, 2.

Nagy (Sz) 1:22.2, 3. Harsányi (D) 1:31. 100 mell: 1. Kiss (Sz) 1:22.2, 2. Major (D) 1:24.8, 3. Magyar (D) 1:36.2, 100 gyors: 1. Lasza (S) 1:13.4, 2. Marsalló (D) 1:16, 3. Fehér (D) 1:19.1. 3x66 vegyes staféta: 1. Szeged 2:25.4 (Pleplár, Rutai, Tombác), 2. Debrecen 2:27.8. 4x66 gyors staféta: 1. Szeged 2:57.2 (Pleplár, Német, Tombác, Popon), 2. Debrecen 3:10.2. Vízipótlóban: Szegedi VSE—Debreceni VSC 6:3 (4:2). Vezető: Szalay. A szegediek biztosabban és jobban játszottak és megérdemelték a győzelmet. Góldobó: Pleplár (4), Tóthcsér (2), illetve Galambos (2), Hatvani. Pontversenyben: 1. Szegedi VSE 28 pont, 2. Debreceni VSC 23 pont.

Megtérül áradása, ha felkeresi Frisch József ékszerészt
szent Anna u. 5. alatt. Történelmet legmagasabb árban veszek

KÖZGAZDASÁG

A HIDEG MIATT SZILÁRD A ROZS

Határidőpiac:
Rozs márciusra: 19.30, 19.40, zárlat 19.48—19.50, májusra: 19.35, 19.50, zárlat 19.53—19.55.
Tengeri májusra: 14.75, 14.63, zárlat 14.65—14.68, júliusra: 15.13, 15.10.

A BUZA 5—15 FILLÉRREL EMELKEDETT

A készáru piacon a búza és a tengeri szilárd:
Búza: tiszavidéki 77 kg 21.10—21.70, 78 kg 21.60—21.65, 79 kg 21.90—22.15, 80 kg 22.00—22.30, felsőtiszai 77 kg 21.30—21.50, 78 kg 21.55—21.80, 79 kg 21.85—22.05, 80 kg 21.95—22.20.
Rozs: 18.70—18.90.
Takarmányárpa: elsőrendű 15.50—16.00, középmínőségű 15.00—15.25.
Zab: elsőrendű 19.40—19.55, középmínőségű 19.30—19.40.
Tengeri: tiszántúli új 13.50—13.65.
Búza: 300 mm felsőtiszai 79 kg 21.95, 300 mm felsőtiszai 79 kg 21.95, 300 mm felsőtiszai 79 kg 21.95, 150 mm szabócsi 78 kg 21.85, 300 m tiszavidéki 80 kg 22.25 budapesti paritásában.

SERTÉSVASAR

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 3889 darab sertést. Előzőnap maradvány 431 darab. Árak: 1 uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 121—122, I. szedet 114—118, silány 100—08, angol sonkasüldő I. 120—122, II. 112—114, exportzsír márkázott 168 fillér. A vásár irányzata élénk.

HIVATALOS VALUTAARFOLYAMOK

1 angol font 16.55—16.75, 100 cseh korona 10.75—11.95, 100 dinár 7.80—7.95, 100 dollár 337.25—341.25, 100 francia frank 15.55—15.95, 100 lei 2.80—3.00, 100 lira 16.90—17.90, (az 500 és 1000 líras bankjegyek kivételével), 100 osztrák schilling 80.00—80.70, 100 svájci frank 76.50—78.30.

A DEBRECENI HENTES SZAKOSZTÁLY ÁRAI

Karaj 2.—, sódar esont nélkül 2.—, tarja 1.70, vékonyoldal 1.60, bőrös, fark 1.20, fej —.80, köröm —.80, zsirszalonna bőrrel 1.76, bőr nélkül 1.80, hajt 1.90, zsír 2.—, sós szalonna 2.—, tepertő 1.80, friss kolbász 2.60 paprikás szalonna 2.40—

Egy apróhirdetés egyszeri közlése 10 szög két napilagban a Debreceni Független Újságban, a Debreceni Újságban HÉTKÖZNAP 40 FILLER, VASARNAP 60 FILLER.

Apróhirdetések

Vastag betűvel szedett szavak duplán számítanak. — Üzleti útitársra más tarifa. — Felvilágosításul készséggel szolgálunk. — Apróhirdetéseket este 8 óráig felvesz a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ferenc József-út 49. szám. Telefon: 32-12

Levelezés

Katonatisztek.
Altisztek, katonai hivatalok. »Unió«-tagok elsőrendű tűzfát szénét, kokszt, brikettét téli beszerzésre is havi részletfizetésre készpénzárón kapnak. 100 kg-ot már hához szállítva — »Margit« tűzifa- és szénkeres. vállalatnál, a Margit fürdő mellett. Telefon: 10-24.

E hó 23-án

kezdődik a
telet vásár
híretlen ocsó
árainkal.

H A V A S
Harisnyaház
Bájos u. 1.

Betöltendő állás

Helybeli
nagy opóáruház ügyes elárúsítókat keres. Írásbeli ajánlatokat »Fiatalember« jelígre a kiadóba. 175

Korrepetitort
keresek hetedik gimnázista mellé vidékre. Cím a kiadóban. 201

Ügyes
tanulóleányt felvesz Bíró Erzsébet iparművész, Piac u. 51. Hangya felett, bejárat Arany János u. felől. 213

Kifutófiú
jelentkezzék Róth Jenő fűszerüzletében, Szent Anna u. 51. 241

Délelőtti
órákra bejárónót keresek elsőjére. Vár uca 2., III. l. szám. 243

Ügyes
kifutó kislány jelentkezék. Gottlieb szalon Arany János u. 2., II. em. Ugyanott takarítónó felvétetik. 236

Bejárólány
délelőtti felvétetik. Tudakozódní délben: Magoss György tér 6., hátul balra. 516

Gyermektelen
házaspár házmesternek felvétetik. Magoss György tér 29. 508

Mindeneslányt
4 személyhez jó bizonyítvánnyal, 25-30 éveset keresek. Jelentkezés délelőtti Széchenyi u. 104. 507

Árúletek

Forgalmas
helyen jól bevezetett fűszerüzlet kiadó. Vízmentes ponyva eladó. Hatvan 27. 242

Kiadó lakás

Egy
szoba, konyha, kamarás újonnan festett lakás február 1-re mosókonyhabasználattal kiadó. Apaffy u. 20. 212

Uccai
háromszobás komfortos lakás Garay uca 18. február 1-re kiadó. Házibútorok, háztartási cikkek eladók. Megtekinthetők 10-12. vagy 3-5-ig. 239

Lakást keresők

Kétszobás
komfortos lakást azonnalra keresek. Cím a kiadóban. 237

Ingyatlan

Olcso házhelyek
eladók a Luther és Kuruc uccak sarkán. Felvilágosítást ad dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy uca 12., I. emelet. 3412

Eladó ház:
Nyil u. 61. Értekezni lehet: Bethlen uca 32. alatt. 229

Eladás

Városi bunda,
különböző perzsaszőnyegek, írógép, varrógép eladó. Hunyadi uca 14. Zalogház. 27

Egy
jókarban levő szép imaszámoly olcsón eladó. Csap u. 26., I. ajtó, balra. 190

Elköltözés
miatt modern díó telehálo, ebédlo, festmények, hármasszekrény, bõrgarnitúra, cimbalom, varrógép olcsón eladó. Pásti u. 2., II. e. I. a. 68

Szmoking
középtermere, kifosztatlan vaskályha, olajképek olcsón eladók. Bárány Rádióház, Szent Anna l. 238

Folytonógó
kályha, antik bútor, porcellán eladó. Hunyadi l. 513

Hencser,
recamé, íróasztal, könyvszekrény, ebédlokradenc, konyhakradenc, hálók, sifon, asztal, ágy, más bútorok olcsón eladó. Hatvan 27. 242

Vétel

Pénzt adok
használt bútorért, zálogjegyéért, varrógépért, ruhaneuért, szõnyegért, mindenféle ingóságért. Barna Csapó 16. Hívásra jövök. Telefon: 32-11. 4199

Rádió

Rádiók
átalakítását, valamint javítását a legolcsóbban felöltség mellett végzem — Eredeti gyári gépek rakáron Miklós u. 2. 3931

Pénz

Kölcsönök
első helyi bekebelezésre, vagy árufedezet mellett folyósítunk, tőzsdén megbizásokat elfogadunk, bétéket gyümölcsötzetünk Magyar Általános Takarékpénztár, Piac uca 81. 3814

Ajánlat

Keszler
nemesak kerékpárban és alkatrészben a legolcsóbbanem a javításba adott kerékpárokat jóformán felülékért javítja Széchenyi u. 1. 3305

Paplant
készíték és javítok. Athúzást vállalom. Levélhívásra hához megyek. Szilágyiné paplanvarrodája, Honvéd uca 9. 185

Fajalma,
válogatott Batul, Aranyparmen, Hercegaszony — Batthyány uca 17., felem. 4. 168

Szõnyegszõvéshez
és varráshoz gypjúfonalak 08-tól, pulloverhez 10-től Szilágyinál, Kistemplom mellett. 143

Varrógép,
írógép, kombinált szobák, hálók, ebédlo, konyhák, szalonok, amerikai íróasztalok, iratszekrények, bõrgarnitúrák, székek, asztalok: Bütormagazin. Széchenyi 6. 4319

Mindenféle
iskolaruhák, kötények, — pongyolák jó kivitelben, leszállított árban: Kertész Dégenfeld tér 6. 4581

Vaságyak
mosdók, fürdőkádak Bészler és Dávid vaskereskedésben, a Kossuth szobor mellett. 37

Dióbél

naponta frissen törve felles fehér 1 kiló P 2.30, II. rendű 1 kiló P 2.10, mazsola 1 kiló P 1.30. Diótörőde, Honvéd uca 9. 184

Némethy,
Simonffy uca 2., szakszerű orthopéd cipőkészítő és javító műhelye. 235

Kerékpárt — rádiót
legolcsóbban Emerich és Budaházy autóműszaki üzletében vásárolhat Halköz 3. szám. 4468

Konyhabútorok
gyönyörű kivitelben, nagy választékban olcsón beszerezhetők konyhabútorkeraknál, Deák Ferenc uca 3. 4517

Varrást
és javítást olcsón vállal, házakhoz is megy. háznál 1.50. Csap u. 26., I. ajtó, balról. 86

Tűzhelyek,
zománcozott, minden színben felelősséggel Kirakatom megtekintésre érdekes. Tűzhelyüzem, Árpádtér 17. 87

Bőröndök
és mindenféle bõrdíszmű- és legolcsóbban a készítőnél: Feuermann bõröndösmesternél vehet, Gamborinus passage. 111

Egyetlen
peciális keleti szõnyegjavító üzeme perzsaszõnyegek művészi javítását garanciával vállalja Tütündjián, Arany János u. 34. 4639

Vásznak,
siffonok, nanszuk legolcsóbban Guttmanál, Csók u. 4., udvarban. 116

Prima
borsodi szén 2.40 pengő, száraz tűzifa vágva 3.80 pengő, hához szállítva Grünfeldnél, Hatvan uca 21. szám. Telefon: 29-82. 169

Társ

Jól
bevezetett forgalmas helyen óras- és ékszerészüzlethez társat keresek 3000 pengővel. »Bizos megélhetés« jelígre kiadóba. 243

Ellátás

Jövendelmét gyarapítja,
ha az Újságírók Clubjának éttermében étkezik 4 fogásos nagy menü 110. kis menü 90 fillér. Elsőrangú házikoszt Külön diétás konyha. Piac uca 26., I. em. (Bejárat a bõröndös üzlet mellett.)

Hungária pensio

Debrecen, Ferenc József út 59 szám. — Telefon 23-39.

Családi otthon, kítűnő konyha a legszigorúbb diéták

Oktatás

Német
anyanyelvű ur irodalmi német nyelvre tanít s tárgyalást folytat. Hatvan uca 1., I. kapu, III. 54 3000

Német
oktatás: 24 óra 6 pengő. — Kossuth uca 41. 227

Különféle

Orth. kóser
vendéglőmet Piac 66. üzlet helyiségbe helyeztem, hol gyönyörű helyiség áll a tisztelt közönség rendelkezésére. Klein vendéglős. 4593

Szerény
igényű, intelligens lakótársnót keresek, mindennemű varrást, javítást, harisnyatalpálást készítek. József kir. herceg uca 22. 4. ajtó. 222

Budapesti
gallértisztító, ruhafestő, — vegytisztító felvétel Csapó 3. Új címe: Hatvan uca 16. 219

Bársonydarabot
tartalmazó csomagot megtaláló szolgáltatása be a központi egyetem rektor hivatalába, pénzüjtalom ellenében. 509

HUSFÜSTÖLÉS
olcsón, pontosan, kifogástalanul Teleki uca 88. szám alatt.

A szerkesztésért és kiadásért felelős: THURY LEVENTE, Lapkiadó: Debreceni Független Újság Vállalat. Nyomta: Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó R. T. József kir herceg uca 1. szám.